

Ärende

Fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2012 inom ramen för kultursamverkansmodellen

Part

Region Västerbotten, org.nr. 222000-2436, Box 443, 901 09 Umeå

Kulturrådets beslut

Statens kulturråd beviljar Region Västerbotten statsbidrag med 74 592 000 kronor att fördelas i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Utbetalning av statsbidraget sker kvartalsvis, utan rekvisition, till det plus- eller bankgirokonto som angivits i framställan.

Övriga villkor för beslutet om att bevilja statsbidrag framgår av *beslutsbilaga 1*.

Framställan

Region Västerbotten inkom den 3 november 2011 med en regional kulturplan som beskriver regionens prioriteringar i fråga om regional kulturverksamhet och fördelning av statliga medel i anslutning till denna. Kulturplanen har sammanställts och beslutats av Region Västerbotten. Planen har tagits fram i samverkan med regionens kommuner och efter samråd med bl.a. företrädare för regionens professionella kulturliv och den ideella sektorn. Kulturrådets ledning har den 16 januari 2012 haft en dialog med företrädare för Region Västerbotten.

Ärendets beredning

Samråd i detta ärende har skett med myndigheterna/organisationerna i samverkansrådet. Samverkansrådet består av Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungliga biblioteket, Konstnärsnämnden, Länsstyrelserna (representerade av Länsstyrelsen i Södermanland) samt Kulturrådet. Diskussioner har även förts med Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) och Ideell Kulturlians.

Ärendet har beretts inom Kulturrådets kansli och med samverkansrådets parter inför beslut av Kulturrådets styrelse.

Skäl för beslutet

Tillämplig reglering m.m.

Kulturrådet disponerar under budgetåret 2012 medel för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet under anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* som uppgår till 1 278 295 000 kronor.

Kulturrådet beslutar om fördelning av detta statsbidrag till landstingen respektive Region Gotland med stöd av lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet samt i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Region Västerbotten har inkommit med en regional kulturplan och är enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet berättigade att ta emot och vidarefördela statsbidrag enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ur anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*.

Utgångspunkt för bedömning

Syftet med fördelningen av statsbidraget är enligt 6 § i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Bidragsgivning enligt denna förordning ska främja en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

De nationella kulturpolitiska målen är att: kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken: främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning

och till att utveckla sina skapande förmågor; främja kvalitet och konstnärlig förnyelse; främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas; främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan; samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I förordningen (2007:1186) med instruktion för Kulturrådet anges att myndigheten i sin verksamhet ska integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2012 framgår att regeringens kulturpolitiska prioriteringar under mandatperioden är: barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen.

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Kulturrådet har i beredningen tagit fasta på de utgångspunkter för kultursamverkansmodellen som presenterades i Kultursamverkansutredningen, att det statliga stödet bl.a. ska syfta till att utveckla den kulturella infrastrukturen, främja en regional mångfald genom att de skilda förutsättningar som kulturlivet har runt om i landet tas tillvara på bästa sätt och ge möjligheter för kulturskapare i hela landet att arbeta och utveckla sitt konstnärskap.

Enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska kulturplanerna utarbetas efter samråd med det civila samhället och det professionella kulturlivet.

Enligt Kulturrådets bedömning bör det framgå av kulturplanen hur landstinget definierat civilsamhället och därmed också vilka man vänder sig till i dialogen. Vidare bör syftet med dialogerna framgå. Samtalet som förs med det civila samhället måste ske på villkor som passar bägge parter. Landstingens ansvar är i första hand att diskutera med de parter som företräder en regional nivå.

På samma sätt som samråden med det civila samhället bör struktureras, måste också samråden med de professionella kulturskaparna ges en struktur. För några län kan ett samarbete som går över länsgränserna vara ett fruktbart sätt att arbeta med de professionella kulturskaparna. I utredningen "Spela samman" talas om att gruppen med professionella kulturutövare ska ges möjlighet att uppmärksamma kulturskaparnas roll i samhället och lyfta fram kulturens egenvärde. Samråden med de professionella kulturskaparna är en viktig länk för att kunna upprätthålla principen om armlängdsavstånd.

Enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet.

Regeringen har under 2011 presenterat en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016. Kulturrådet har som sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att stödja och driva på arbetet med att nå målen inom de delar av kulturområdet som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde. Målen som ska uppnås är att:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster tillgänglighetanpassade senast 2016.

Kulturrådet gör under början av 2011 bl.a. med hjälp av landstingen/regionerna en kartläggning av området, en så kallad nollvärdesmätning. Arbetet med att förverkliga funktionshinderspolitikens mål bör fortsättningsvis finnas beskrivna i kulturplanerna.

Utgångspunkt för beräkningen av medelstilledningen 2012 är det statliga verksamhetsbidrag som 2011 beviljades de regionala kulturverksamheter som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömning

Kulturrådet har tillsammans med samverkansrådet granskat Västerbottens läns regionala kulturplan.

Kulturrådet konstaterar att kulturplanen har tagits fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med kulturlivet samt den ideella sektorn i enlighet med förordningen.

Enligt Kulturrådets bedömning finns de sju områden som statsbidraget avser beskrivna i kulturplanen, vilket ger goda möjligheter till ökad samverkan inom kultursektorn och kan även utgöra en kraft i den lokala och regionala utvecklingen. I relation till de nationella kulturpolitiska målen och efter dialog med samverkansrådets parter har Kulturrådet valt att särskilt belysa följande delar av kulturplanen.

Region Västerbotten har på ett tydligt sätt belyst ungas möjligheter till delaktighet i och inflytande på kulturlivet. Region Västerbotten har behandlat frågan om de nationella minoriteternas kultur och har som ambition att främja ökad kunskap om nationella minoriteters villkor. Regionen vill stärka regional och interregional samverkan rörande nationella minoriteters kulturarvsfrågor, främja arbetet med att dokumentera och synliggöra länets samiska kulturarv och genomföra länsövergripande projekt inför kulturhuvudstadsåret 2014. Regionen avser att inrätta olika referensgrupper som stöd i det fortsatta arbetet.

Inom scenkonst- och musikområdet prioriteras bl.a. att stärka utbudet av verksamhet för barn och unga och att öka närvaron i länet. Kvalitet och konstnärlig förnyelse främjas genom såväl konstområdesövergripande samarbeten som spets inom de olika konstarterna. Exempelvis erbjuds samtida ljud-, video- och performancekonst samt festivaler av hög kvalitet såsom MADE och Umeå Jazzfestival. Inom teaterområdet arbetas med att utveckla berättarteatern och genom Giron sámí teáter erbjuds professionell scenkonst med den samiska kulturen som grund. NorrlandsOperan arbetar bl.a. med nyskriven musik och samverkar med andra operahus i världen. Därtill satsar man på samproduktion, residens och gästspel inom dansområdet för att erbjuda såväl experimentell som etablerad danskonst. Samtliga verksamheter inom scenkonstområdet präglas av ett internationellt perspektiv.

Västerbotten samverkar även interregionalt genom NMD, Norrlands nätverk för Musikteater och Dans, för att ge tillgång till opera, musikteater och dans.

Region Västerbotten lyfter att det ideella engagemanget är av stor vikt för länets kulturliv. Mot bakgrund av detta vill man stärka och utveckla länets arrangörer, med särskilt fokus på unga arrangörer.

Länsmuseet arbetar med en etablering av Sune Jonssons Centrum för dokumentärfotografi. Länsmuseet har ett uppdrag att dokumentera det samiska kulturarvet. Museet har utvecklat något man kallar "Alla tiders platser" i flertalet av länets kommuner, de kan ses som lokala kontor för kulturarvsfrågor. I arbetet avser museet att särskilt främja de immateriella kulturarven i länet där berättarantikvarien ingår som en viktig länk. Barn och unga är en prioriterad målgrupp och en utveckling av den pedagogiska verksamheten planeras.

Ett regionalt resurscentrum för bild- och formkonst ska skapas och förutsättningarna för bild- och formkonstnärer i Västerbotten stärkas. Större projekt inför 2014 planeras och ett mål är att skapa fler utställningsplatser.

Inom den konst- och kulturfrämjande verksamheten i Västerbottens län finns samverkan kring barns- och ungas rätt till kultur. Man vill även stärka dialogen och samverkan mellan de regionala kulturkonsulenterna, kommunerna, civilsamhället och folkbildningen.

Folkrörelsearkivet bedriver nyskapande verksamhet genom att inventera och dokumentera ungdomskulturen inom Umeås hardcorescen och veganrörelse. Vidare ska material från invandrar- och kvinnoorganisationer samlas in i högre utsträckning än tidigare. Prioriterade uppgifter är en utökad verksamhet för barn och unga, tillgängligheten ska öka med hjälp av digitalisering. Inför 2014 ska länsövergripande samverkan och projekt initieras.

Den regionala filmverksamheten arbetar med filmpedagogisk verksamhet, främjande av spridning och visning av kvalitetsfilm samt talangutveckling. Att stärka förutsättningarna för att barn och unga ges möjlighet att se kvalitetsfilm är ett prioriterat utvecklingsområde.

Hemslöjden är ett prioriterat område inför 2014. Man har ett utvecklingsarbete när det gäller form och tekniker och hemslöjdsområdet har en bra geografisk spridning. En konsulent är avsatt för barn- och

ungdomsverksamhet. Regionen vill stärka slöjden som en kreativ näring. Regionala och interregionala projekt och samarbeten kommer att utvecklas ytterligare.

Länsbiblioteket i Västerbotten stödjer kommunbiblioteken i frågor kring arrangörskap, läsfrämjande, kompetens och teknikutveckling. Exempelvis bedrivs ett läsfrämjande projekt med internationella samarbetspartners. Att stärka det litteraturfrämjande arbetet i länet, speciellt med utgångspunkt i de västerbottniska författarna, och utveckla medieutbudet på samiska och övriga nationella minoritetsspråk lyfts som prioriterade utvecklingsområden.

Region Västerbotten har angivit att den regionala och kommunala medfinansieringen räknas upp. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att även de statliga bidragen räknas upp med 1 procent. Regionen äskar en höjning av bidragsnivån med 6 procent, med hänvisning till att det motsvarar ett genomsnitt av kommunernas och regionens uppräknningar. Region Västerbotten har i dialogen lyft att man önskar genomföra utvecklingsprojekt med bäring på Umeå Europas kulturhuvudstad 2014, exempelvis projekt för att främja kulturområdets internationalisering i hela länet.

Det bidrag som hittills har fördelats av Kulturrådet till NMD bör beviljas till Region Västerbotten för vidare förmedling till interregional samverkan. Därtill bör det särskilda arrangörsstöd till norrlandsläna som fördelats av Kulturrådet från och med 2012 ingå i kultursamverkansmodellen. Mot bakgrund av detta föreslår Kulturrådet att Region Västerbotten utöver uppräknningen beviljas en höjning av anslaget med 10 546 000 kronor, varav 10 446 000 kronor tidigare fördelats direkt från Kulturrådet till NMD.

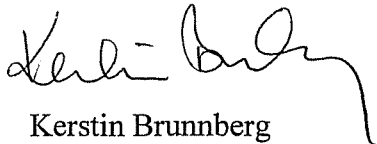
Kulturrådet föreslår att Region Västerbotten beviljas statsbidrag med 74 592 000 kronor, som Region Västerbotten enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska fördela till verksamheter som får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman. Kulturrådet kommer att återkomma i särskild ordning kring utvecklingsprojekt med bäring på Umeå Europas kulturhuvudstad 2014.

Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Kerstin Brunnberg och ledamöterna Benny Fredriksson, Charlotte Gyllenhammar, Karin Helander, Tebogo Monnakgotla, Lars Strannegård, Mats Wallenius och generaldirektören Kennet Johansson. Ärendet föredrogs för styrelsen av koordinatorena Lisa Poska och Erik Åström.

I beredningen av ärendet har även avdelningschefen Benny Marcel, enhetscheferna Mika Romanus och Signe Westin, koordinatorena Lotta Brilioth Biörnstad, Emma Larsson och Ellen Wettmark samt handläggarna Cay Corneliuson, Anna Eineborg, Eva Ottosson, Jelena Jesic, Siv Junback, Jochum Landin, Magnus Lemark, Anna Selvåg, Per Svenson och Julia Sundberg deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kerstin Brunnberg

Lisa Poska

Erik Åström